

Rozwój spółdzielczości w Polsce

Wyczerpujące sprawozdanie za rok 1929 przewodniczącego rady spółdzielczej przy ministerstwie skarbu, p. Janusza Kwiecińskiego świadczy o rozwoju spółdzielczości w Polsce.

Liczba ogólna spółdzielni w końcu r. 1929 wynosiła 17.476, a mianowicie: kredytowych 6.994, spożywców 3.211, mleczarskich i jajczarskich 1.687, rolniczo-handlowych 528, składnic i sklepów spółek rolniczych 148, innych rolniczych 380, budowlanych 126, mieszkaniowych 713, wytwórczych 152, spółdzielni pracy 54, handlowych i przemysłowych 892, różnych 2.591.

Z 17.476 spółdzielni należy do 22 związków rewizyjnych 11.235 spółdzielni, czyli 64 proc.

60 proc. ogółu członków w spółdzielniach wszelkich typów składa się z właścicieli gospodarstw rolnych, 13 proc. stanowią właściciele przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, 12 proc. — robotnicy rolni i przemysłowi, 6 proc. urzędnicy państwowi, samorządowi i prywatni, 9 proc. — pozostałe zawody. Najwięcej członków zrzeszają spółdzielnie kredytowe (53 proc.), drugie miejsce zajmują rolnicze (23 proc.), trzecie — spożywcze (21 proc.).

Rozwój stosunków gospodarczych w pierwszej połowie 1928 r. charakteryzowały te same cechy, co w roku poprzednim. Inwestycje nie liczyły się ze szczupłością kapitałów, ani z trudnościami kredytowymi, ani ze zdolnością nabywcą konsumenta.

Położenie drobnego rolnictwa, korzystne w pierwszej połowie 1928 roku, uległo znacznemu pogorszeniu w drugiej połowie tegoż roku, pomimo dobrych na ogół zbiorów. Zarysowująca się coraz wyraźniej niżka cen płodów rolnych, potrzeba nakładów celem podniesienia wydajności ziemi i odrestaurowania zniszczonych przez wojnę gospodarstw, wymagały znacznych środków pieniężnych, którym zmniejszona dochodowość gospodarstw rolnych sprostać nie mogła. Szczupłość kredytów i ich drożyzna, brak kredytów długoterminowych, wyjąłowanie ze środków pieniężnych przy jednoczesnej trudności zbytu produktów, osłabiły i w tych warunkach ludności siłę nabywczą, powodując w całokształcie stosunków ekonomicznych poważny zastój, wzbudzając obawę obniżenia się kultury drobnych gospodarstw i troskę o przyszłość całego rolnictwa.

Przemysł ludowy, jak: koszykarstwo, kufimkarstwo, powroźnictwo, tkactwo itp., który dla uboższych rolników był znaczną pomocą, pozwalając bez szkody dla zajęć podstawowych, wyzyskać czas i siłę bezczynnej ludności, nie tylko nie wykazywał rozwoju, lecz, przeciwnie, pod wieloma względami cofnął się. Powodem tego jest głównie brak organizacji zbytu wrobów, dla którego przemysł ten nie posiada odpowiednich urządzeń.

Osłabienie ekonomiczne rolnictwa, z którym dość ściśle związany jest byt ról, wpłynęło też na pogorszenie drobnej przetwórczości, i tak już przeżywającej kryzys od dłuższego czasu. Przemysł rękodzielniczy nie tylko stoi bezradny, lecz systematycznie cofa się przed przewagą wytwórczości fabrycznej, a nawet w niektórych działach ustępuje przed przewagą zagranicznej produkcji rzemieślniczej. Winę tego zjawiska przypisać należy zbyt słabemu postępowi w doskonaleniu się tej gałęzi przetwórstwa oraz brakowi dobre postawionych organizacji spółdzielczych, któreby przez połączenie rozstrzelonych sił drobnych wytwórców wyrównywały ich słabość ekonomiczną, stwarzając pewne widoki obrony w walce z przewagą organizacji kapitalistycznych.

Ten krótki przegląd położenia gospodarczego szerokich warstw ludowych, z których spółdzielczość czerpie materiał ludzki dla podniesienia wspólnymi siłami ich zarobków i gospodarstwa, wskazuje, że warstwy te stoją w obliczu groźnej przyszłości. **Przed** którą obronić je może tylko

skupienie sił w organizacjach, opartych na zasadach solidaryzmu i samopomocy. Ogólny kapitał obrotowy w związkowych organizacjach spółdzielczych wzrósł do 1.106 milionów złotych, a we wszystkich instytucjach gospodarczych ruchu spółdzielczego — do 1.400 milionów złotych. Wskazuje to, że wszystkie te, bar dzo nieraz drobne organizacje, razem wzięte, stanowią poważną dźwignię materialną.

Międzynarodowy Kongres Spółdzielczy w Wiedniu

Spółdzielcy chcą wprowadzić zasady współdziałania i równowagi między wytwórczością i spożyciem

Międzynarodowy Kongres Spółdzielczy, który obradować będzie w Wiedniu od 25-go do 28-go sierpnia r. b., oprócz formalnych sprawozdań z działalności

Działalność społeczną, kulturalno - oświatową i propagandową prowadzą z jednej strony związku rewizyjne, z drugiej — spółdzielnie.

Wydatki na cele społeczne, kulturalne i propagandowe pochłonęły we wszystkich wogóle spółdzielniach związkowych, nie licząc wydatków, poniesionych przez same związki, z górą 736.000 złotych.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że pracę społeczną spółdzielnie prowadzą wias-

nymi środkami, bez pomocy z zewnątrz. Zobrazowany w cyfrowych zestawieniach przegląd gospodarczej i kulturalnej działalności spółdzielni pozwala stwierdzić, że ruch spółdzielczy w Polsce rozwija się pomimo trudnych warunków ekonomicznych, na których tle odbywa się praca spółdzielni, a które z natury rzeczy muszą wpływać hamująco na tempo rozwoju tego ruchu, jak i wszelkich wogół placówek gospodarczych.

Międzynarodowego Związku, przeprowadzi dyskusję w następujących zasadniczych sprawach:

Zagadnienie współpracy spółdzielczej

Skład delegacji polskiej na Międzynarodowy Kongres Spółdzielczy

Polska delegacja na Międzynarodowy Kongres Spółdzielczy w Wiedniu w roku bieżącym będzie wyjątkowo liczną, ponieważ polskim centralnym organizacjom spółdzielczym (Związkowi Spółdzielni Spożywców Rz. P. i Związkowi Rewizyjnemu Spółdzielni Wojskowych) z tytułu przynależności do Międzynarodowego Związku Spółdzielczego przypada około 20 głosów.

W skład delegacji wchodzi: prezes Marjan Rapacki, dyr. Józef Jasiński, dyr. Michał Chrystowski, red. Stanisław Dip-

pel, red. Edmund Zalewski, dyr. Julian Rugajski, red. Bolesław Przeglasiński, pos. Zygmunt Zaremba, radny Wacław Łęga, Bolesław Zawadzki, Franciszek Łobzowski, pos. Antoni Pączek, Józef Rządziński, Józef Machaj i Jan Mazur, jako delegaci Związku Spółdzielni Spożywców, oraz kpt. Henryk Inlender, kpt. G. Pietrus i major Korpusu Sądowego, S. Bardzik — jako delegaci Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych.

Spółdzielczość w Polsce obejmuje 2,6 proc. ludności

Spółdzielczości spożywczej w Polsce zbyt rozwiniętą nazwać nie można: obejmuje ona zaledwie 2,6 proc. ludności, t. j. mniej niż na Łotwie (3,7 proc.) a nawet Litwie (2,8 proc.): mimo to rozwój jej w latach ostatnich niewątpliwie zasługuje na uwagę.

W r. 1929 Związek Spółdzielni Spożywczych w Polsce obejmował 300 spółdzielni o ok. 400.000 członków. Niewątpliwie nienormalnym zjawiskiem jest nadmierna ilość spółdzielni: na 1 spółdzielnię przypada członków: w Niemczech ok. 3000, w Anglii — 4.000, w Czechosłowacji — 736, w Finlandii 728, w Polsce — zaledwie 444.

Obroty hurtowni spółdzielczej wyniosły w 1929 r. 90.242 tys. zł. w obrocie niektórymi artykułami hurtownia zajęła stanowisko poważne; udział jej wyniósł w ogólnym obrocie:

solą	7,43 proc.
cukrem	3,87 proc.
ryżem	4,23 proc.
herbatą	2,02 proc.
węgłem	2,71 proc.

Około 15 proc. obrotów hurtowni stanowił obrót ziemioplodami.

Znaczenie hurtowni w handlu zagranicznym jest słabe. W r. 1929 eksport jej wyniósł sumę 1.503.000 zł., eksport jej wyniósł zaledwie 0,6 proc. ogólnego eksportu tego artykułu; eksport mebli giętych — 4,14 proc. Poważniejsze stanowisko zajęła spółdzielczość w imporcie niektórych artykułów, obejmując np. 7 proc. importu korzeni, 3,6 proc. importu herbaty etc. Ogółem suma importu wyniosła 599.000 zł.

Własna produkcja spółdzielni pokryła zaledwie 7,1 proc. ich obrotu towarowego, jednakże wykazała poważny wzrost w porównaniu z r. 1928. I tak wzrosła produkcja:

mydła	o 23,9 proc.
giłz do papierosów	o 10,8 proc.
mąki	o 32,0 proc.
cukierków	o 16,4 proc.

Zakłady wytwórcze Związku zatrudniały w 1929 r. 542 pracowników. Fundusze własne Związku osiągnęły w r. 1929 4.500.000 zł. nadwyżki w porównaniu z 1928 wynosi 582.094 zł.

Z operacji finansowych Związku zasługuje na uwagę pożyczka w Angielskiej Hurtowni Spółdzielczej na sumę 1.842.000 zł. W krajowych bankach zaciągnięto pożyczek na sumę 11.534.000 zł. Pomyślnym objawem jest mała ilość weksli, oddawanych przez Związek do protestu: wyniosła ona w styczniu 1929 r. 2,3 proc. całości portfela wekslowego, w grudniu 1928 r. — 2,8 proc., gdy w tymże czasie:

	Styczeń	Grudzień
	1929	1929
w całej Polsce	8,2 proc.	11,7 proc.
w Banku Polskim	3,7 proc.	5,4 proc.

Międzynarodowe spółdzielcze konferencje prasowe

Pierwsza Międzynarodowa Spółdzielcza Konferencja Prasowa odbyła się w 1927 r. w Sztokholmie, z inicjatywy Związku Spółdzielni Szwedzkich „Koope-rativa Foerbundet”. Następna odbyła się w Hadze, w lipcu r. ub.

W roku bieżącym, z okazji Międzynarodowego Kongresu Spółdzielczego, Konferencja Prasowa odbędzie się w Wiedniu w dn. 21 sierpnia. Tematem obrad będzie wzajemna wymiana myśli i doświadczeń redaktorów i publicystów

spółdzielczych. Istnieje projekt zorganizowania stałej wymiany spółdzielczych materiałów prasowych zarówno literackich, jak i ilustracyjnych, na terenie międzynarodowym. Należy zaznaczyć, że czasopisma spółdzielcze na Zachodzie i w krajach skandynawskich wychodzą w setkach tysięcy egzemplarzy. Jeden z niemieckich popularnych tygodników spółdzielczych osiągnął nakład 1.200.000 egzemplarzy.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w Łodzi położone, obciążone pożyczkami Towarzystwa za niezapłacone raty wraz z zaległościami, wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godz. 11-iej z rana w Kancelarji Wydziału Hipotecznego m. Łodzi, przy ul. Pomorskiej Nr. 21 przed wyznaczonymi rejentami.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w księgach hipotecznych odpowiednich nieruchomości oraz w biurze Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.

W razie gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Nr. Nr. hipoteczny nieruchomości	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notariuszem	Dnia	Nr. Nr. hipoteczny nieruchomości	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notariuszem	Dnia
29	Podrzeczna	15.000	112.500	J. Andrzejewski	17.XI.30 r.	558b	Główna	800	6.000	E. Trojanowski	27.XI.30 r.
51Na	Żeromskiego	39.840	298.800	J. Andrzejewski	"	576f	Pusta	3.960	29.700	J. Andrzejewski	"
270xa	Gdańska	20.000	150.000	K. Imieniński	"	586	Piotrkowska	1.780	13.350	S. Baranowski	"
288aa	Mielczarskiego	22.940	172.050	S. Jarzębski	"	596a	Sienkiewicza	5.000	37.500	S. Bułharowski	"
320aa	11-go Listopada	50.000	375.000	W. Jeżewski	"	627G	Rzgowska	1.120	8.400	K. Imieniński	"
368	Pomorska	17.440	130.800	L. Kahl	"	697h	Radwańska	1.540	11.550	S. Jarzębski	28.XI.30 r.
420a	Kilińskiego	14.500	111.000	S. Korn	18.XI.30 r.	712c	Karola	5.060	37.950	W. Jeżewski	"
435	Pomorska	43.340	325.050	J. Krzemieniewski	"	765c	Wólczńska	1.360	10.200	L. Kahl	"
468a	Cegielniana	24.000	180.000	B. Lisowski	"	780b	Al. Kościuszki	3.740	28.050	A. Karnawalski	"
593	Piotrkowska	36.160	271.200	A. Smoliński	"	787o	Zielona	420	3.150	S. Korn	"
593a	Brzeźna	59.940	449.550	S. Szmidt	"	787żż	28 p. Strz. Kaniow.	1.040	7.800	J. Krzemieniewski	"
789pp	28 p. Strz. Kaniow.	4.320	32.400	J. Andrzejewski	19.XI.30 r.	789w	Lipowa	1.740	13.050	B. Lissowski	"
796a	Gdańska	22.800	171.000	S. Baranowski	"	793l	Zakątna	2.340	17.550	J. Łada	"
803c	Żeromskiego	41.660	312.450	S. Bułharowski	"	795ab	6-go Sierpnia	2.100	15.750	K. Rossman	"
811g	Andrzeja	25.600	192.000	K. Imieniński	"	795oo	Żeromskiego	900	6.750	W. Siniarski	1.XII.30 r.
826	Wólczńska	19.200	144.000	W. Jeżewski	"	798b	Lipowa	2.140	16.050	A. Smoliński	"
893-I	Sosnowa	7.000	52.500	L. Kahl	20.XI.30 r.	805o	Zakątna	2.440	18.300	S. Szmidt	"
1077a	Sienkiewicza	25.000	187.500	A. Karnawalski	"	811aa	Andrzeja	1.100	8.250	E. Trojanowski	"
1097c	Nawrot	29.700	222.750	S. Korn	"	814r	Podleśna	580	4.350	H. Wardęski	"
1143	Kilińskiego	5.100	38.250	B. Lisowski	"	817g	Lipowa	1.540	11.550	J. Andrzejewski	"
1150b	Fabryczna	5.360	40.200	J. Łada	"	825a	Zamenhofa	2.240	16.800	S. Baranowski	"
1395a	Cegielniana	33.380	250.350	K. Rossman	"	826a	"	760	5.700	S. Bułharowski	"
1442	Kilińskiego	29.400	220.500	A. Smoliński	21.XI.30 r.	893k	Sosnowa	900	6.750	S. Jarzębski	2.XII.30 r.
1537	Al. 1-go Maja	35.320	264.900	S. Szmidt	"	896i	Brzozowa	1.220	9.150	W. Jeżewski	"
2308	Senatorska	10.000	75.000	E. Trojanowski	"	901ż	Słowiańska	1.500	11.250	L. Kahl	"
2407	28 p. Strz. Kaniow.	21.000	157.500	H. Wardęski	"	914a	Senatorska	2.340	17.550	A. Karnawalski	"
2427	Rokicińska	32.000	240.000	J. Andrzejewski	"	1020a	Przędzalniana	1.860	13.950	J. Krzemieniewski	"
4027	Wiznera	18.000	135.000	S. Baranowski	"	1075f	Abramowskiego	1.900	14.250	B. Lissowski	"
4647	Engla	10.140	76.050	S. Jarzębski	"	1075p	"	1.360	10.200	J. Łada	"
4a	Wolborska	700	5.250	W. Jeżewski	24.XI.30 r.	1108D	Kilińskiego	2.000	15.000	K. Rossman	"
8ż	Piramowicza	2.060	15.450	L. Kahl	"	1111abc	Narutowicza	4.460	33.450	W. Siniarski	3.XII.30 r.
21	Nowomiejska	2.760	20.700	A. Karnawalski	"	1114ik[15]	Składowa	2.120	15.900	A. Smoliński	"
21c	"	3.940	29.550	S. Korn	"	1116	Kilińskiego	2.220	16.650	S. Szmidt	"
36	Jakóba	1.560	11.700	B. Lisowski	"	1134a	"	2.300	17.250	E. Trojanowski	"
47b	Zawadzka	1.320	9.900	J. Łada	"	1175a	Główna	840	6.300	J. Andrzejewski	"
64b	Aleksandryjska	1.360	10.200	W. Siniarski	25.XI.30 r.	1264	"	7.140	53.550	S. Bułharowski	"
86a	Podrzeczna	2.140	16.050	A. Smoliński	"	1272a	Rokicińska	2.100	15.750	K. Imieniński	4.XII.30 r.
90c	Drewnowska	11.000	82.500	S. Szmidt	"	1291b	Tramwajowa 17	1.140	8.550	S. Jarzębski	"
152b	Zgierska	3.500	26.250	E. Trojanowski	"	1291b	" 15	2.960	22.200	W. Jeżewski	"
191a	Stary Rynek	660	4.950	H. Wardęski	"	1372	Narutowicza	2.140	16.050	L. Kahl	"
204	Wolborska	1.600	12.000	J. Andrzejewski	"	1428b	Kamienna	1.560	11.700	A. Karnawalski	"
286	Orodowa	3.600	27.000	S. Bułharowski	"	1435	Kilińskiego	720	5.400	J. Krzemieniewski	"
288ac	Mielczarskiego	3.100	23.250	K. Imieniński	"	1437d	Skwerowa	4.840	36.300	B. Lissowski	"
320tt	11-go Listopada	2.500	18.750	W. Jeżewski	26.XI.30 r.	1629	Nowo-Cegielniana	3.760	28.200	J. Łada	5.XII.30 r.
321ki	Mielczarskiego	5.120	38.400	A. Karnawalski	"	1626	Al. 1-go Maja	940	7.050	K. Rossman	"
321za	Cmentarna	2.580	19.350	S. Korn	"	1632	Cegielniana	3.720	27.900	W. Siniarski	"
334	Pomorska	700	5.250	J. Krzemieniewski	"	1708a	Nowo-Cegielniana	1.420	10.650	A. Smoliński	"
383da	"	3.480	26.100	B. Lisowski	"	1761	Pomorska	920	6.900	S. Szmidt	"
395	"	3.120	23.400	W. Siniarski	"	2028	Srebrzyńska	2.200	16.500	E. Trojanowski	"
339b	Targowa	3.840	28.800	J. Łada	"	2058	Gdańska	900	6.750	H. Wardęski	"
423	Pomorska	1.600	12.000	A. Smoliński	27.XI.30 r.	4021	Rzgowska	1.200	9.150	J. Andrzejewski	"
497z	Żelazna	2.060	15.450	K. Rossman	"	8d	Piramowicza	3.920	29.400	S. Baranowski	"
509	Piotrkowska	3.580	26.850	S. Szmidt	"						

Licytacje powyższe o tyle dokonywane będą, o ile poszukiwane należności do chwili ostatecznego przybicia w dniu licytacji zapłacone nie będą.

Łódź, dnia 10 lipca 1930 r.

DZWIĘKOWY KINOTEATR „CAPITOL”

„PRAWO MĘŻA”

Dziś premjera!
Film erotyczny, będący poniekąd rozprawą publiczną

NA TEMAT: Czy noc posłubna należy do męża? Reżyserja G. Fitzmaurice'a. Dramat z życia milionerów Ameryki p. t.

W rolach głównych: **BILLIE DOVE, ROD LA ROQUE.**

NADPOGRAM: Słynny Chór Florencki odśpiewa szereg pieśni i arję z opery „CARMEN”

Początek w dni powszednie o godz. 5 w soboty, niedziele i święta o godz. 2-iej.

